

פרשת לך לך
חשון תשפ"ו

הנה הפשוטות צורת הישיבה,
וקלטתם רוח ורצון הישיבה,
ובזה עשיתם לכם חבורה לילך
בעקבות רוח הישיבה,
ובכל מקום שאתם נמצאים
לקחתם זאת כאילו להיות עם
הישיבה בין כתלי הישיבה

(מדרן המשגיח הגדול רבי ירחם ליבוביץ'
זצוק"ל ממיר)

גליון שבועי לתלמיד, בוגרי וידידי ישיבת מיר | גליון 600

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	16:15	17:27
בני ברק	16:31	17:29
ציריך	16:50	18:00
וינה	17:22	17:48
אנטוורפן	16:59	18:08
פריז	17:03	18:19
לונדון	16:19	17:25

דבר הישיבה

מגדולי מחזיקי התורה שבעולם!

מִרְן הַגָּאוֹן רַבִּי אֶהֱרָן לִיב שְׁטִינְמָן זצ"ל הֶעֱרִיךְ אֶת רַבֵּינוּ מִרְן רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה הַגָּאוֹן רַבִּי נֹתָן צָבִי פִּינְקֵל זצ"ל הֶעֱרַכָה נְדִירָה.

בַּעִיקָר הִבִּיעַ אֶת הַתְּפַעֲלוּתוֹ מִנְקִיּוֹת דַּעְתוֹ בְּכָל פְּעוּלוֹתָיו לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלִהְיוֹת אֲדִירָה. כִּידוּעַ שֶׁהִגְרִיאוֹ לְהַקְדִּישׁ אֶת כָּל חַיָּיו וְאֶת תּוֹרָתוֹ לְזִכּוּי הָרַבִּים בְּמִסְרֵית נֶפֶשׁ, לִכְן מִצָּא בְּרַבֵּינוּ אִישׁ כְּלָבָבוֹ, בְּמִסְרֵית נֶפֶשׁ לְגַדֵּל וּלְרוֹמֵם אֶת הַיִּשִּׁיבָה. וּבִפְרָט שְׁעוֹשֶׂה כָּל זֹאת לְמִירוֹת מַחֲלָתוֹ וְחוֹלְשָׁתוֹ וּמְטַרִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לְהַתְרוֹצֵץ בְּחוּץ לָאָרֶץ כְּדֵי לִזְכּוֹת לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וְלִהְיוֹת אֲדִירָה.

פַּעַם הַזֶּמֶן לָהֶם לְנִסּוֹעַ יַחַד בְּמִטּוֹס, וּסִיפְרוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הַגָּרֵא"ל שֶׁבִּמְשָׁךְ כָּל הַדֶּרֶךְ הוּא הֵבִיט בְּרַבֵּינוּ בַּהֲשָׂאוֹת וּכְמַעַט לֹא הוֹרִיד עֵינָיו מֵמֶנּוּ. פַּעַם הִתְבַּטָּא וְאָמַר: "רַבִּי נֹתָן צָבִי הוּא מַגְדוּלֵי מַחְזִיקֵי הַתּוֹרָה שֶׁבְּעוֹלָם, אִם לֹא הִגְדוּל שֶׁבָּהֶם. אָדָם שֶׁנֶּעְצָמוּ הוּא תַלְמִיד חָכָם וְאָדָם גָּדוֹל וּמַחֲמֵת יִיסוּרֵי הָרַבִּים הוּא בְּבַחֲנֵית נִשְׁמָה בְּלִי גּוֹף, בְּכָל זֹאת הוּא מַחְזִיק הַכָּל בְּמִסְרֵית, לֹא בְּכּוֹחוֹת גּוֹף, רַק בְּכָח נִשְׁמָה". "מִי יוֹדֵעַ", הוֹסִיף, "אִם בִּיִּסּוּרָיו הוּא לֹא מַחְזִיק אֶת כָּל הַדּוֹר".

יְדוּעַ הִיָּה הַגָּרֵא"ל בְּגִדְרוֹ שֶׁלֹּא לְהַסְפִּיד, וְגַם כְּשֶׁמִּדְבֵּר בַּהֲסָפִיד מְדַבֵּר עַל חִיּוֹק וְכִדּוּמָה וְלֹא עַל הַנֶּפֶט. בַּהֲלוּוִית רַבֵּינוּ יָצָא מִגְדְּרוֹ וְהִגְדִּירוֹ כִּי "נֶפֶשׁ נָקִי וְצַדִּיק". גַּם בְּדִרְכּוֹ לְהַלּוּיָה דִּיבֵר הָרַבָּה עַל הַיּוֹתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ "זֶךְ וְנָקִי".

(בְּכָל נֶפֶשׁ)

מתורת רבותינו

רק לאחר הכנה גמורה זוכים לסייעתא דשמיא

וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אֲבִיךָ וְגו' (יב, א).

לְמִי שֶׁהָכִין עַצְמוֹ בַּהֲכָנָה גְּמוּרָה כְּפִי כּוּחוֹ בַּחֲזִיקוֹת אֲמוּנָה. וְאִף אַבְרָהָם אֲבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם לֹא זָכָה לְ"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם" אֲלֵא בַּהֲיוֹתוֹ בֶּן ע"ג שָׁנִים לְאַחֵר שֶׁהָכִין עַצְמוֹ בְּכּוֹחוֹתָיו הַכְּנָה גְּמוּרָה כְּפִי עֲרֻכּוֹ, כִּי רַק לְאַחֵר הַכְּנָה גְּמוּרָה זֻכָּיִם לְסִיעֵתָא דַּשְּׁמַיָּא.

שִׁיחַ יִצְחָק (חֲגִים וְזִמְנִים ג')

סִיפֵר הַמִּשְׁגִּיחַ הַגָּה"צ רַבִּי יַחְזְקָאֵל לֵוִינְשְׁטֵיין זצ"ל שֶׁשָּׁמַע מִרְבוֹ מִרְן הַמִּשְׁגִּיחַ הַגָּה"צ רַבִּי יִרְחָם לִיבּוֹבִיץ' זצ"ל דְּבַר אַחַד, שֶׁזָּעַזַע אוֹתוֹ עַד שֶׁהִגִּיעַ בְּזָכּוֹת אֲמִירָה זֹאת בְּסִיעֵתָא דַּשְּׁמַיָּא לְמָה שֶׁהִגִּיעַ –

וְהוּא, שֶׁכַּח הַתּוֹרָה וְהַמְצָאוֹת פּוֹעֵל רַק לְאַחֵר שֶׁהֵאֱדָם הָכִין עַצְמוֹ הַכְּנָה גְּמוּרָה. וְהִצִּיצִית וְהַתְּפִילִין מֵאִירִים

אח לספינה

כִּי אֲנִשִּׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ (יג, ח).

מִרְן רֹאשׁ הַיִּשִּׁיבָה שֶׁה"ת הַגָּאוֹן רַבִּי חַיִּים שְׁמוּאֵלִבִּיץ' זצ"ל, רָאָה בְּתַלְמִידֵי הַיִּשִּׁיבָה בְּנֵי מִשְׁפָּחָה – וְלֹא בְּלִשׁוֹן מְלִיצָה. עַד סוֹף יָמָיו חָשׁ מַחֲוִיבוֹת עֲמוּקָה לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׁמְחָתָם וְלִהְיוֹת אֶחָד לְצִרְתָּם, ר"ל. מִקְפִּיד הִיָּה לִיטוֹל חֶבֶל בְּשִׁמְחָת כָּלִלוֹת בְּנֵיהֶם, גַּם אִם פַּעַם צָרִיךְ הִיָּה לָקוּם לְשֵׁם כֶּךָ מִמִּיתָת חוֹלֵי בֵּית הַחוֹלִים... כְּשֶׁהִיָּה שׁוֹמֵעַ עַל צָרָה ר"ל שֶׁהִתְרַגְּשָׁה עַל מִי מִבְּנֵי הַיִּשִּׁיבָה לְשַׁעֲבֵר, הִיָּה מִתְּפַלֵּל תְּפִלוֹת מִיּוֹחָדוֹת עוֹבְרוֹם בְּכָאֵב וּבְבִכּוֹ.

אֶחָד מִיּוֹצְאֵי שִׁנְחָאִי, מְקוֹם בּוֹ שֶׁהִתָּה הַיִּשִּׁיבָה בְּמַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשֵּׁנִיָּה, בֹּא לְבִיקוֹר אֶצֶל מִרְן הַגָּר"ח בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. לְמַרְאֵהוּ פָּרַץ מִרְן שֶׁה"ת בְּבִכּוֹ נִרְגַּשׁ שְׁעָה אֲרוּכָה, מִשֶּׁל פֶּגֶשׁ בֶּאֱחָ אֹבֵד שֶׁלֹּא נֹדַע גּוֹרְלוֹ. לְפָנָיו שָׁחַזר הָאִישׁ לַחוֹ"ל, סִירֵּב רַבִּי חַיִּים לְהַפְרֵד

להיות עבד לקרובים רק בגוף ולא בנפש

וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אַחִיו (יד, יד).

עַבֵּד לְקְרוֹבִים אֲבָל רַק בְּגוֹף וְלֹא בְּנֶפֶשׁ. זֶה הִיָּה דֶּרֶךְ הַנְּהַגַּת אַבְרָהָם עִם לוֹט. כֹּאשֶׁר הִנִּידוֹן הִיָּה סִכְנָה רֹחוּנִית לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ וּלְבְנֵי בֵּיתוֹ, לֹא הָיוּ בְּכָךְ כָּל וְיִתּוֹר אוֹ פֶּשֶׁרָה וְהוּא אוֹמֵר לְלוֹט בְּתַקִּיפוֹת: "הַפְּרֵד נָא מֵעָלַי". אִף שְׁבוּדָאִי לָקַח אַבְרָהָם בְּחִשְׁבוֹן אֶת הַיַּחֲדָה הָרֹחוּנִית שֶׁתִּיגַרֵם לְלוֹט בְּהִפְרָדוֹ וְהַתְּנַקּוּתוֹ מִמֶּנּוּ, לֹא הִיָּה מְקוֹם לוֹוִיתוּרִים. אֲבָל בְּמִקּוֹם שֶׁלֹּא הִיָּה כָּל חֲשֵׁשׁ לְהַשְׁפָּעָה שְׁלִילִית, הָרִי אַבְרָהָם אִישׁ הַחֶסֶד מוֹסֵר נֶפְשׁוֹ לְהַצֵּלָת בֶּן אַחִיו.

יֵד יַחְזְקָאֵל

הַנְּהַגַּת אַבְרָהָם עִם לוֹט נִרְאִית לְכֹאֲוֶרָה כְּסוּתֶרֶת, מִצַּד אַחַד, אַבְרָהָם אֲבִינוּ, אִישׁ הַחֶסֶד שֶׁהִיָּה מְקַרֵּב וּמֵאֲכִיל וּמִשְׁקָה כָּל עוֹבֵר אוֹרֵחַ, דּוּחָה וּמִדְחִיק מַעֲלֵיו אֶת לוֹט בְּאוֹמְרוֹ לוֹ "הַפְּרֵד נָא מֵעָלַי". וּמִנַּגֵּד, כֹּאשֶׁר הוּא שׁוֹמֵעַ כִּי לוֹט נִמְצָא בְּסִכְנָה, מִפְּקִיד אַבְרָהָם אֶת עַצְמוֹ וּמִסְכֵּן עַצְמוֹ לְהִצִּילוֹ.

אוֹמֵר עַל כֶּךָ הַגָּה"צ הַמִּשְׁגִּיחַ רַבִּי יַחְזְקָאֵל לֵוִינְשְׁטֵיין זצ"ל:

הַרְמַב"ם כּוֹתֵב בְּצוּוֹאָתוֹ לְבָנוּ בְּזֶה הַלְשׁוֹן: "לִהְיוֹת

עיקר השפעת האדם בביתו

מה תתן לי ואנכי הולך עדידי (טו, ב).

לכאורה תשובת אברהם אבינו צריכה תלמוד. הלא הקב"ה מבטיח לו "שכרך הרבה מאד", ומה מקום הוא לענות להקב"ה בסגנון כזה "מה תתן לי", ששום שכן אינו שווה בעיניו?

מצאנו להבדיל אא"ה אצל המן שאמר: "וכל זה איננו שווה לי", אבל איך אפשר להבין שאברהם

אבינו אומר כך?

ביאר מרן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליוואוויץ זצ"ל שאברהם אבינו כלל לא ביקש מהקב"ה שכן, אלא רצה שתינתן לו האפשרות להמשיך לעבוד את הקב"ה בנאמנות, לכן אמר להקב"ה איני רוצה שכן אלא עבודה, היות ועיקר השפעת האדם הוא

על דור ההמשך שלו, ביקש בן שיוכל להשפיע עליו מאוצרות רוח.

ואכן מצינו שכל הנפש שעשו אברהם ושרה בחורן חזרו אחר פטירתו לסורם, והמשך עבודתו הרוחנית היה רק על ידי יצחק אבינו וזרעו.

נועם המוסר (עמ' יז)

צ'ק של הרמ"א

ובן שמונת ימים ימול לכם כל זכר (יז, יב).

מרן ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל זצ"ל, היה נודע כמחזיק תלמידי חכמים, לבד מה שדאג לבני הישיבה. וכך היה דרכו, כל אברך בעל כשרון שפגש וחשב שיכול לגדול להיות תלמיד חכם לקח את הוצאת מזונותיו על כתפיו כדי שיוכל ללמוד בלא הפרעות. ובגלל כן היה הגר"א מחזר אחרי כיבוד הסנדקאות ומשתדל לכך מאוד אף אם היה בא לו בטרחות גדולות, כי כתב הרמ"א (יו"ד סי' רסה סעיף יא) "דכל סנדק הוי כמקטיר קטורת,

ואמרינן גבי קטורת (יומא כו) 'חדשים לקטורת' מפני שהיא מעשרת", והוא הרי היה צריך להרבה כסף למען מטרותיו.

בזקנותו כשכבר היה קשה לו לנסוע לסנדקאות, שטח את ספיקו לפני הגאון רבי יצחק זאב מבריסק זצ"ל, דהנה כתב בביאור הגר"א (שם אות מו) "ולעולם לא ראינו סנדק שמתעשר", ולכן שאל הגר"א, כי אם אכן הסנדקאות מעשיר אז צריך הוא להתאמץ ולנסוע לכיבוד זה גם למרחקים, משום מסירות נפש

על לימוד התורה שבזה יוכל להחזיק את הת"ח ללמוד, אולם אם כדברי הגר"א אינו צריך לטרוח כ"כ להיות סנדק בברית.

השיב לו הגר"א: "צ'ק של הרמ"א הוא ג"כ טובו", כלומר אם הרמ"א כתב שסנדקאות מעשיר, הרי שהוא ערב להעשיר את הסנדק, ואף שהגר"א חולק עליו מ"מ הבטחתו של הרמ"א ג"כ טוב...

מפי הגאון רבי אליעזר דוד פרידמן זצ"ל

מבאר רבותינו

תמימות ושלימות בתורת ה' במשנת מרן ראש הישיבה לרגל היארצייט החל ביום י"א מרחשון

"ויאמר אליו אני א-ל-ש-ד-י התהלך לפני והיה תמים" (יז, א). ובספורנו (שם): 'היה תמים - וקנה השלמות האפשר למין האנושי'.

הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה זצוק"ל ואף ישנתי בביתו, וראיתי איך התחיל את סדר היום שלו. בכל יום, קודם היה מתחיל את סדריו, היה ניגש לש"ס ומנשקו. היתה לו 'קנאות' לש"ס, כזאת אהבה, כזאת תמימות. והיסוד לכל זה - אהבת ה', שגם היא צריכה להיות בשלמות, בתמימות.

לפני כמה זמן הייתי אצל נדבן גדול, והצעתי בפניו כמה דרכים לתרום לישיבה הק'.

אמרתי לו שיוכל לתרום בית מדרש, או חדר, ואפשר גם לתת כסף לחלק לאברכים או לחובות. הנדיב שמע הכל, וענה כהאי לישנא: "אני רוצה לתת כסף למה שכביכול יעלה חיור על השפתיים של הקב"ה!" איזו תמימות! איזו אהבה! הרגשתי שצריך להתבייש מפניו, אם 'בעל הבית' כמותו מגיע לכזו הרגשה עמוקה של אהבת ה', על אחת כמה וכמה שאנחנו בני התורה צריכים לקנות בכל הכוחות אהבת ה' תמימה, ומתוך זה נגיע לתמימות ואהבת תורה כפי שראינו אצל רבי אליעזר יהודה זצוק"ל. והאהבה הזו היא לפני הכל. כל חמדות העולם נחשבים כאין וכאפס ליד אהבת התורה התמימה והמתוקה (מתוך שיחות רבי נתן צבי בפרשתינו).

ואילו עשוי היה מסתובב בחוץ בלי קביעות. שתי מעלות אלו נצרכות בלימוד התורה: האחד, שיהיה האדם 'איש תם' - לימודו יהיה בשלמות. והשני, שיהיה 'יושב אוהלים', שיעשה את תורתו קבע. והא בהא תליא, בלא מעלת 'תם' אי אפשר לעשות את הלימוד באופן של 'קבע', כיון שאם אין לימודו מתקיים בשלמות וכפי שצריך להיות, לא ייתכן שהוא יהיה עיקר חייו וקביעותו. ובלי מעלת הקביעות לא שייך ללמוד בתמימות ושלמות, היות ואם תורתו עראי, אי אפשר שתתקיים בשלמות.

כתיב בתהילים (פד, ה): "אשרי יושבי ביתך", האדם המאושר הוא היושב בבית ה', ישיבה זו היא הלימוד בקביעות, זו הדרך היחידה לקנות את קנין התורה. איך מגיעים להיות תלמידי חכמים, איך מגיעים לדרגה של 'משתגעים' ומתלהטים אחריה המוזכר באור החיים הק' (בפר' כי תבוא)? על ידי לימוד בתמימות! על ידי 'יושב אוהלים', שהוא 'עשה תורתך קבע'.

להעלות 'חיור' על השפתיים של הקב"ה

זכיתי להיות במשך תקופה אצל הסבא מרן ראש

עוד נאמר "תמים תהיה עם ה' אלוך" (דברים יח, ג). ובתרגום (שם): "שלים תהי בדחלתא דה' אלוך".

דרש מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל: מפורש בכתובים הנ"ל, שיהודי המבקש להיות ירא שמים וללכת בדרך ה', צריך להיות תמים ולהגיע ל'שלמות'. איך מגיעים לשלמות? נאמר בתהילים (יט, ח): "תורת ה' תמימה". תורת ה' היא התמימות, והיא השלמות. אין דרך להגיע לשלמות בלי להיות דבוקים ועסוקים בתורת ה', ויש בזה שני עניינים:

ראשית, התורה מביאה לידי שלמות. בנוסף, צריך שלימוד התורה יהיה בשלמות, בתמימות, וכלשון הכתוב (תהלים קיט, פ): "יהי לבי תמים בחוקיך למען לא אבוש". על האדם לעשות את החוקים בתמימות למען לא יבוש, ותהיה תורתו שלימה בידו.

כאמור, בכדי לזכות לתורה, יש לזכות ולקיים 'והיה תמים'. וכן שנינו לענין דרך הלימוד (אבות א, טו): "עשה תורתך קבע", ונראה שהוא על פי עיקר דברי הכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם יושב אוהלים". כלומר, יעקב שהיה 'איש תם' היה 'יושב אוהלים' - ישיבתו שם היתה בקביעות, בתוך האוהל,

לרגל היארצייט של מרן ראש הישיבה

הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל

י"א חשוון תשע"ב | י"ד שנה לפטירתו

צוהר וחרך צר למסירות נפשו של מרן ראש הישיבה בעול המשא למען קיום וביסוס הישיבה הקדושה

**"יש אלפי תלמידים בארץ ישראל
שמחכים לי, אני חייב ללכת"**

הוא הרגיש שהוא נוסע עבור התורה, והדבר נסך בו כוחות לא לו. פעמים רבות הגיע עייף וחלוש, כאשר טיטו במטוס היתה טיסת לילה ולא ראה שינה בעיניו, אך למרות זאת, מיד כשהגיע לארה"ב, לאחר תפילת שחרית, היה מקפל את התפילין ומיד מבקש להתחיל את מסכת פגישותיו אצל נדיבי עם.

היה מתרוצץ ללא ליאות, עד שפעמים רבות מלווי הבריאים התעייפו, והוא כביכול, עדיין היה במלוא המרץ. סיפר בנו הרה"ג רבי יצחק: "באחת הפעמים שנסעתי איתו לחוף לארץ, לילה אחד, לאחר יום קשה ומפרך, כאשר כבר עמד לישון, ולצורך כך טיפס במדרגות קשות במיוחד שעלייתן ארכה לו כמעט חצי שעה, לפתע מצלצל הטלפון. על הקו אחד מידידי הישיבה שאומר שברצונו לפגוש את רבינו עכשיו. כמובן, נראה היה לי שזה לא שייך, השעה כה מאוחרת, ואחרי יום כה מפרך ומדרגות כה קשות. אך אבא לא הסכים: 'יש לי אחריות, לא באתי לכאן בשבילי, באתי כדי לפעול, כדי להרבות כבוד שמים, תן לי את הפראק, אני רוצה ללכת! כשניסיתי למנוע זאת, הוא לא הסכים: 'אני הולך, יש אלפי תלמידים בארץ ישראל שמחכים לי, אני חייב ללכת'."

מקבלים אותנו בזרועות פתוחות

רבינו היה מפליג בשבח תמכין דאורייתא של דורינו. פעם באחד מהדינרים אמר אחד מהדוברים שרבינו הוא 'הפונביצער רב' של דורינו. רבינו בדרך כלל לא היה מתייחס למה שנאמר עליו, אולם כאן לא יכול היה להבליג, ובדבריו אמר שהוא רוצה להעיר על דברים שנאמרו כאן. הוא טען בלהט: הרי הרב מפונביץ פעל לאחר השואה, כאשר העשירים של אותו דור לא ידעו, על פי רוב, את ערך התורה. לכן גם היה אומר שכאשר הוא עומד לפני דלת, הוא מתפלל שלא יפתחו לו את הדלת, כי ידע שעל פי רוב יהיו לו בזיונות. אבל בדורינו אנו הולכים על פי רוב לבני

למלווי: איך נוכל להסביר להם דבר שהם לא יוכלו להבין לעולם, מהו גודל הזכות לנסוע עבור התורה. נס נוסף: רופאו האישי של רבינו, ד"ר אדלר, התפעל מכך שבדרך הטבע אדם מבוגר שנוסע פעמים כה רבות במטוס ואינו זז כל הטיסה, מופיעה אצלו "שונטה" ברגל, אך אצל רבינו, למרות טיסותיו הרבות, רק פעם אחת בחייו לקה בשונטה.

עצם השהות בחו"ל, ההיטלטלות מפגישה לפגישה, כל תורם בשעות שלו ובתנאים שלו, היו קשים מאוד. בשנים האחרונות שכרה הישיבה טנדר מיוחד שנראה כמו דירה קטנה, שעליו היה ציוד רפואי, רבינו היה שוכב על מיטה כששמיכה פרוסה עליו, והיה נוסע לאזור מסויים והיו נכנסים אליו נדיב אחרי נדיב, וגם עמך ישראל באו לטיפול עצה וברכה. כך היו משוחחים איתו שעות ארוכות. לאחר מכן המשיך לאזור אחר, ושבו חזר על עצמו המחזה מחדש. מראה זה לא היה מובן לעין השכלית, כיצד רבינו מתרוצץ במצבו ממקום למקום. הנהגה הגוי שהסיע את רבינו, אמר פעם לסובבים: "האם התלמידים בארץ יודעים, מה הזקן הזה עושה בשבילים?"

מלבד הקושי הגדול במאמצים הפיזיים של מסעות אלו, ההקרבה הגדולה ביותר של רבינו היתה בכך שצריך היה לעזוב את השיעורים, החברות והחברות, תמצית חייו, ולהתרוצץ שעות ארוכות בלי לפתוח ספר, ולהסתפק בכך שחושב בלימוד. את כל זה הקדיש למען ריבוי התורה. רבינו היה חוזר בשעות הלילה מאסיפת כספים, ובכוחות לא לו היה פותח דף גמרא ומתחיל ללמוד עד כלות הכוחות.

מתוך חרדה עמוקה לבריאותו ניסו בני המשפחה והמקורבים תמיד להניאו מלנסוע, אולם כשהיה צורך, רבינו היה זה שאמר את המילה האחרונה: "נוסעים". גיסו הגאון רבי בנימין קרליבך מספה, שתמיד היה נשאל בארצות הגולה מדוע הנהלת הישיבה מטריחה את רבינו לעשות בכל פעם מחדש את המסעות האלו במצבו הבריאותי הרופף כל כך, והם השיבו את האמת: "אנחנו לא לוקחים אותנו, הוא לוקח אותנו."

הצצה נדירה לגישתו של מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצ"ל לנושא נסיעותיו בקרב נדיבי עם, ניתן לקבל באמצעות דברים שהביע בשיחה אישית עם ידיד הישיבה הרב נחום שטילרמן. היה זה כאשר רבי נחום התייעץ איתו לגבי קבלה טובה שקיבל על עצמו, לעזוב את כל עסקיו ולהקדיש את כל זמנו ללימוד התורה. הוא תיכנן לבנות לעצמו מסגרת של לימוד ש"ס בבלי, משניות ועוד. הוא התייעץ עם רבינו על כך, ושאל אם כדאי לו לתכנן תכנית רבת היקף כזו והאם יש סיכוי שהיא תצליח.

הגיב רבינו ואמר: "לא פעם חשבתי, הלא אני אינני יכול כראשי מוסדות אחרים לתכנן את נסיעותי לפרטי פרטים, ולמרות זאת אני מרגיש סייעתא דשמיא מיוחדת בנסיעותי, ולמה זה כך? אלא, שכשאחד הולך לפי תכנית מסודרת, והוא יודע מראש כיצד "הוא" יצליח בתכניתו, אזי זו תכנית "שלו" והצלחתו נתונה בספק. לעומת זאת, לי הלא לא יכולה להיות תכנית ברורה, אני הרי לא יכול לזוז, לכן, אני בא לפה בידיעה ש"אני" לא עושה כלום, הכל עבור רבש"ע, אני זורק את עצמי במסירות נפש למען התורה. ואז הרבש"ע פותח את הצינורות שלו ללא גבול."

וכאן הגיע לתשובתו: "גם אתה, אל תתחשב בכל הקשיים, אם תצליח ללמוד הכל, אלא תשליך את עצמך, על כל מה שהחלטת שאתה רוצה להספיק - על הקב"ה, והוא כבר יעזור לך."

הזכות לנסוע למען התורה

נסיעותיו של רבינו היו מעל דרך הטבע. החל מהטיסות עצמן, כאשר עצם הכניסה למטוס וכל תנאיו היו קשים מאוד, ובפרט בטיסות הארוכות לארה"ב שאורכות שעות ארוכות מאוד, פרטים שלא התאימו למחלתו ובניסוי ניסים עברו את הטיסה בשלום. נוסעים זרים ודיילים היו שואלים לא אחת את מלוויי של רבינו, איך אתם מטלטלים אדם חולה כל כך במטוס למסרת איסוף כספים לישיבה, וכי אינכם יכולים לנסוע בעצמכם? רבינו היה שומע את השאלה ומחייך ואומר

תורה, בוגרי ישיבות, שגם אם עכשיו אינם יכולים לתת, יש להם ערך ללימוד התורה והם מקבלים אותנו בזרועות פתוחות.

רבינו מסר נפש בנסיעותיו למען הישיבה וזכה לסייעתא דשמיא מופלאה. הגבירים העריכו את מסירות נפשו שאי אפשר היה להתעלם ממנה, וביודעם שבא עבור ממלכת התורה הגדולה בעולם, פתחו את אוצרותיהם ונתנו לו.

היו עשירים שנתנו לו כמה שביקש. אחד מהם סיפר שפעם הציעו לו השקעה בסך מאה אלף דולר, סכום קטן יחסית ליכולתו, אך הוא ביקש שיבואו אליו רק בעוד יומיים לקבל תשובה. שאלו אותו: אתה הרי מרויח יפה, ומה הבעיה שלך להשקיע כזה סכום קטן? ענה העשיר שמחר אמור רבינו להגיע אליו, וכשהוא מגיע, הוא נותן לו כמה שהוא מבקש. "יתכן שהוא יבקש את כל מה שיש לי, ואם כן איך אתחייב לתת מאה אלף דולר? אולי מחר כבר לא יהיה לי לתת?"...

'אני רוצה לתרום לישיבה מאה אלף דולר'

המשגיח הגה"צ רבי דן סגל סיפר עובדה מופלאה, המוכיחה איזו סייעתא דשמיא היתה לרבינו: "היינו בחתונה באנגליה, מישוהו שנראה עשיר פנה לרבינו: 'אני רוצה לתרום לישיבה מאה אלף דולר'. כך בהיסח הדעת כביכול, בלי שום השתדלות, זכה רבינו לתרומה של מאה אלף דולר. לאחר מכן אמר לי אותו עשיר: 'דע לך, שהיה בדעתי לתרום עשרת אלפים דולר בלבד, וכך תכננתי באמת לומר לו, לא היה לי ספק ספיקא לתרום סכום של מאה אלף דולר. אך בסוף יצא לי מהפה מאה אלף דולר! ולמה אני לא אומר לו שטעית, כי אחרי שהבטחתי לו איני יכול לחזור בו, אני לא רוצה לצער אותו'.

סיפור דומה מספר גיס רבינו, הגאון רבי בנימין קרליבך: פעם במוצאי שבת, רבינו היה מותש מסדריו הממושכים בשבת. לפתע קיבל טלפון בהול מיהודי שביקש שנבוא עכשיו להיפגש איתו. אותו יהודי התגורר בעיירה מרוחקת, ורבי בנימין הציע לרבינו שאולי כדאי לוותר על הנסיעה. אולם רבינו היה נחרץ, וכדרכו ענה בהחלטיות: "צריך ללכת, הרי באנו עבור הישיבה, ומשמים מכוונים את דרכנו.

בחצות הליל הגיעו לביתו של אותו יהודי, רבינו שוחח איתו בלבביות רבה על צרכי הישיבה, וכששאל הנדיב לסכום אותו מבקש רבינו, נקב רבינו בסכום של מאה אלף דולר כששמע זאת הנדיב הפטיר מיד ואמר: "אין כל בעיה".

אומר רבי בנימין: "אני, שהייתי בדרך כלל המתורגמן בפגישות רבות כשהיה קשה להבין מעט את ראש הישיבה בשל חוליו, הבנתי שיש כאן טעות, ובוודאי אותו נדיב חשב שראש הישיבה מבקש עשרת אלפים דולר, ולכן הסכים". הסב רבי בנימין את תשומת לבו של הגביר לכך, והוא אכן אמר שלא התכוין לסכום שכזה, אבל בכל זאת, לאחר שאמר – ישתדל לתת. ואמנם, לאחר תקופה הוא הפך לאחד מחסידיו של ראש הישיבה, הגיע לארץ ונתן סכום דומה לסכום שהתחייב באותה פגישה.

(מתוך הספר 'בכל נפשך')

לא הכיר בדבר כזה ששמו אונס

שח הגאון רבי מיכל זילבר ראש ישיבת זוועהל: כשנפטר מרן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל עלייתי לנחם את בניו, ואמרתי עליו שהוא ז"ל תירץ את נוסח הווידוי 'על חטא שחטאנו לפניך באנס וברצון'. ולכאורה איך אדם מתוודה על מה שחטא באונס, הרי אם מחר יגיע אונס לידו שוב פעם יצטרך להיבטל מדברי תורה, ואיך שייך להתוודות על כך.

אבל ראש ישיבת מיר חידש שאין מושג כזה אונס, שכן אף על פי שהיה ידוע מכאובים, ולא היה יכול להזיז את ידיו ורגליו, מכל מקום לא ויתר לעצמו כמלא נימה. וזמן מועט קודם הסתלקותו, ישיבת מיר עשתה מגבית גדולה לישיבה, והגרנ"צ קבע שהוא טס לאמריקה לצורך המגבית. ואף על פי שניסו להניא אותו לא קיבל דבריהם, והיה מוכן אפילו להתאמץ עד כדי מסירות נפש, העיקר לחזק את הישיבה. שכן כאשר ישמעו שהראש ישיבה בעצמו חרף מצבו הגיע למגבית, ירתמו כולם ויפתחו את כיסם ליתן נדבה הגונה, יותר מאילו לא יבוא.

וכאשר אמרנו זאת, נענה בנו ממלא מקומו מורנו רה"י הגאון ר' אליעזר יהודה שליט"א, אכן כן, אבינו היה אומר לנו תמיד שאין דבר כזה ששמו אונס, אלא חוסר רצון, והראיה, שכאשר באמת רוצים, עושים (גל' בים דרך).

'קיין גוף האט ער נישט'

סיפר הגאון רבי איסר זלמן שוב על מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל במדת האמת הצרופה שלו, וההתרחקות העצומה שלו מכל סרך של שקר וחטופה. כשהיו אומרים למרן על מישוהו שהוא מלמד במסירות נפש או עוזר לאחרים במסירות נפש, היה מרן משיב בשאלה חדה: "אזוי ווי אברהם אבינו?", כלומר, ממש מסירות כמו זו של אברהם אבינו שקפץ לתוך כבשן האש? מבחינתו כל מה שנמצא בדרגה פחותה מזה, לא נקרא מסירות נפש...

פעם אחת זכיתי לשמוע אותו מגדיר יהודי שהוא בדרגה של מסירות נפש, וכך היה מעשה:

נסענו עם מרן הגראי"ל בנסיעה האחרונה שלו לארה"ב כדי לחזק את הקהילות היהודיות בגולה, ובדרך ישב בסמוך אליו מרן רה"י הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, שנסע לארה"ב לגיוס כספים עבור ישיבת מיר. במהלך הטיסה עקב מרן בעניין רב אחר הנהגותיו של רבי נתן צבי שהיה שקוע כל כולו בלימוד התורה במשך הנסיעה.

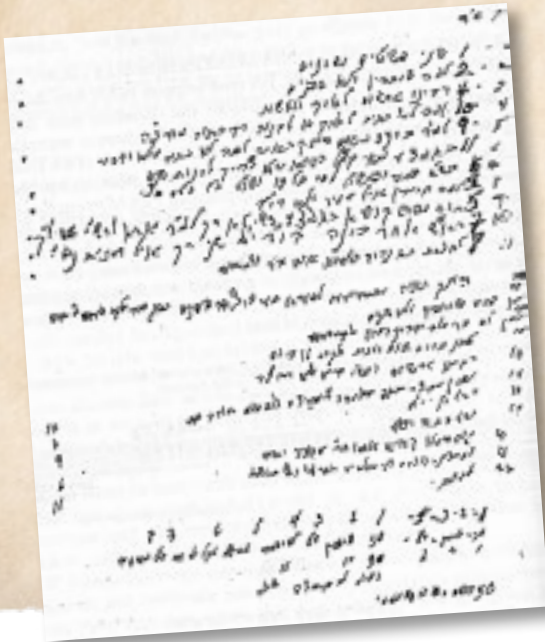
כשירד מהמטוס, קידם את פניו הנגיד הרבני ר' שמעון גליק, שמימן את הנסיעה של מרן באותה פעם כמו בכל המסעות האחרים שלו שמומנו על ידי הרב גליק.

שאל ר' שמעון את מרן איך עברה הטיסה, ומרן השיב לו בשמחה "נסעתי היום עם יהודי 'מוסר נפש'", כלומר רבי נתן צבי פינקל. ר' שמעון שהיה מבאי ביתו של מרן ידע היטב שהוא תמיד מבטל את השימוש במינוח של 'מסירות נפש'. הוא שאל את מרן: מסירות נפש??? הרי הראש ישיבה תמיד מתנגד לשימוש בביטוי הזה? השיב לו מרן ראיתי את רבי נתן צבי, וראיתי מסירות נפש מה היא, ואתה יודע למה אני אומר שהוא מוסר את הנפש? כי אין לו גוף בכלל, 'קיין גוף האט ער נישט', ממילא מה הוא מוסר? את הנפש! רק את זה יש לו!"

(מתוך שיחה ללקראת שבת.)

תצלום מהדפים שהכין רבינו בכת"י בשיעור האחרון שקודם פטירתו

"בשיעור זה, שאל רבינו עשרים ושתיים קושיות על הגמרא, רש"י ותוספות בעמוד הראשון של מסכת בבא בתרא. הוא הראה כיצד רש"י חולק על תוספות, כיצד רש"י ותוספות הולכים לשיטתם ואיך מתיישבים את כל השאלות באופן מדויק"

יום ראשון האחרון לפני פטירתו (ביום שלישי לפנות בוקר), מסר מרן ראש הישיבה הגאון **רבי נתן צבי פינקל** זצ"ל שיעור בהיכל בית המדרש "בית שלום" בישיבה בירושלים. למרות שמסר שיעורים על מסכת בבא בתרא עשרות שנים, הוא טרח והכין שיעור חדש שהתחדש לו זה עתה. בדפים המיוממים שנותרו מהכנת השיעור, ניתן לראות כיצד שקל היטב באיזו דרך למסור אותו. לפני הדרך שבחר לבסוף, היו לו שתי דרכים ומהלכים שונים נוספים.

בשיעור זה, שאל רבינו עשרים ושתיים קושיות על הגמרא, רש"י ותוספות בעמוד הראשון של מסכת בבא בתרא. הוא הראה כיצד רש"י חולק על תוספות, כיצד רש"י ותוספות הולכים לשיטתם ואיך מתיישבים את כל השאלות באופן מדויק. כשנכנסו בימי השבעה מורנו רה"י הגאון רבי רפאל שמואלביץ זצ"ל, הוא הביע את התפעלותו מהשיעור ואמר שרק כדי לזכור את כל עשרים ושתיים ההערות בעל פה, צריך אהבת תורה מיוחדת.

בערב של יום, אמר רבינו שוב את אותו השיעור בכולל האברכים של הישיבה ברמת שלמה. ככל שהתקדם השיעור, הלך קולו ונחלש. עד שבסופו קשה היה להבין את דבריו מרוב חולשה (מתוך 'בכל נפש').

ולבקר בהיכלו

ברכת קודש ודברי חיזוק למשתתפי ירחי כלה מפי מרן רבינו ראש הישיבה הגדול רבי דב לנדו שליט"א

"כידוע שהתורה היא עץ חיים למחזיקים, ואשרי כל מי ששותף בכל צורה שהיא להחזקת תורה.

זכותם זכות מיוחדת לנצל את ימי הרחמים להתעלות בתורה בתוך הישיבה, ולקנות חיי נצח, בלימוד התורה ובעיונה.

וצריך לזכור תמיד את דברי הרמב"ם בפרק א' מהלכות תלמוד תורה שכותב, כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כחו אפילו היה עני המתפרנס מן הצדקה ומחזור על הפתחים ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה.

מי שתמיד יש לו עסק בתורה, הוא מאושר ובני הבית שלו מאושרים, הקב"ה יברך אתכם בגמור חתימה טובה ובכל מיילי דמיטב לאורך ימים טובים."

בשבועות הקרובים נביא את השיחה המלאה שנמסרה כמדי שנה בעשרת ימי תשובה מפי מרן רבינו ראש הישיבה, הגאון הגדול רבי דב לנדו שליט"א, לאלפים מבני הישיבה הק', בראשות רבותינו ראשי ורבני הישיבה.